

MEMÒRIA DE GESTIÓ

Parc Natural de la Serra Calderona

2017

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ.....	1
DESCRIPCIÓ GENERAL DEL PARC NATURAL.....	1
PERSONAL DEL PARC NATURAL.....	2
EQUIP TÈCNIC.....	2
BRIGADES DE CONSERVACIÓ I MANTENIMENT.....	3
COMPOSICIÓ DE LA JUNTA RECTORA.....	3
OBJECTIUS	5
MANTENIMENT I CONSERVACIÓ	6
ADEQUACIÓ D'INFRAESTRUCTURES I INSTAL·LACIONS	7
ADEQUACIÓ D'ÀREES D'ÚS PÚBLIC	8
TRACTAMENT DE LA VEGETACIÓ	11
REGENERACIÓ D'ÀREES DEGRADADES	13
ADEQUACIÓ D'ITINERARIS	14
ACTUACIONS DE MILLORA DE LA FAUNA I CONDICIONAMENT DE SURGÈNCIES D'AIGUA	17
PLANTACIONS	19
ADEQUACIÓ DE CAMINS I SENDERS	20
ACTUACIÓ EN EL PATRI.MONI ETNOLÒGIC CULTURAL.....	21
ALTRES	21
ACTUACIONS BRIGADES XARXA NATURA 2000.....	22
ACTUACIONS DE CONTROL DE PLAGUES I MALALTIES FORESTALS	24
COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ XARXA DE PARCS NATURALS	26
CAMPANYES	26
ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	36
VISITES EDUCATIVES	46
COL·LABORACIONS.....	47
PARTICIPACIÓ.....	48
PROJECTES I ACTUACIONS DE VALORITZACIÓ DEL PARC NATURAL	49
PLACA COMMEMORATIVA PINTOR JOAQUIM MICHAVILA.....	49
ACTUACIONS EN LES LLACUNES DE SEGORBE.....	50
ALUMNES EN PRÀCTIQUES	50
REINTRODUCCIÓ DE L'OFEGABOUS.....	51
BUTLLETÍ TRIMESTRAL	52
PROJECTES I ACTUACIONS POST-INCENDI EN L'INCENDI DE GÁTOVA.....	53
CAMPANYA STOP AL FOC	55
REPARACIÓ E CAMINS FORESTALS	56

REDACCIÓ DE PROJECTES QUE S'EXECUTARAN EN ANUALITATS POSTERIORS RELACIONATS AMB LA PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS.....	57
REVISIÓ DEL PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS.....	57
ESTUDI SOBRE EL PERFIL DE VISITANTS DE LES ZONES DE MUNTANYA I ESPAIS NATURALS PROTEGITS D'ESPANYA.....	58
DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC DEL PARC NATURAL	59
MARCA PARCS NATURALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA	59
QUADRE D'INVERSIONS	60

INTRODUCCIÓ

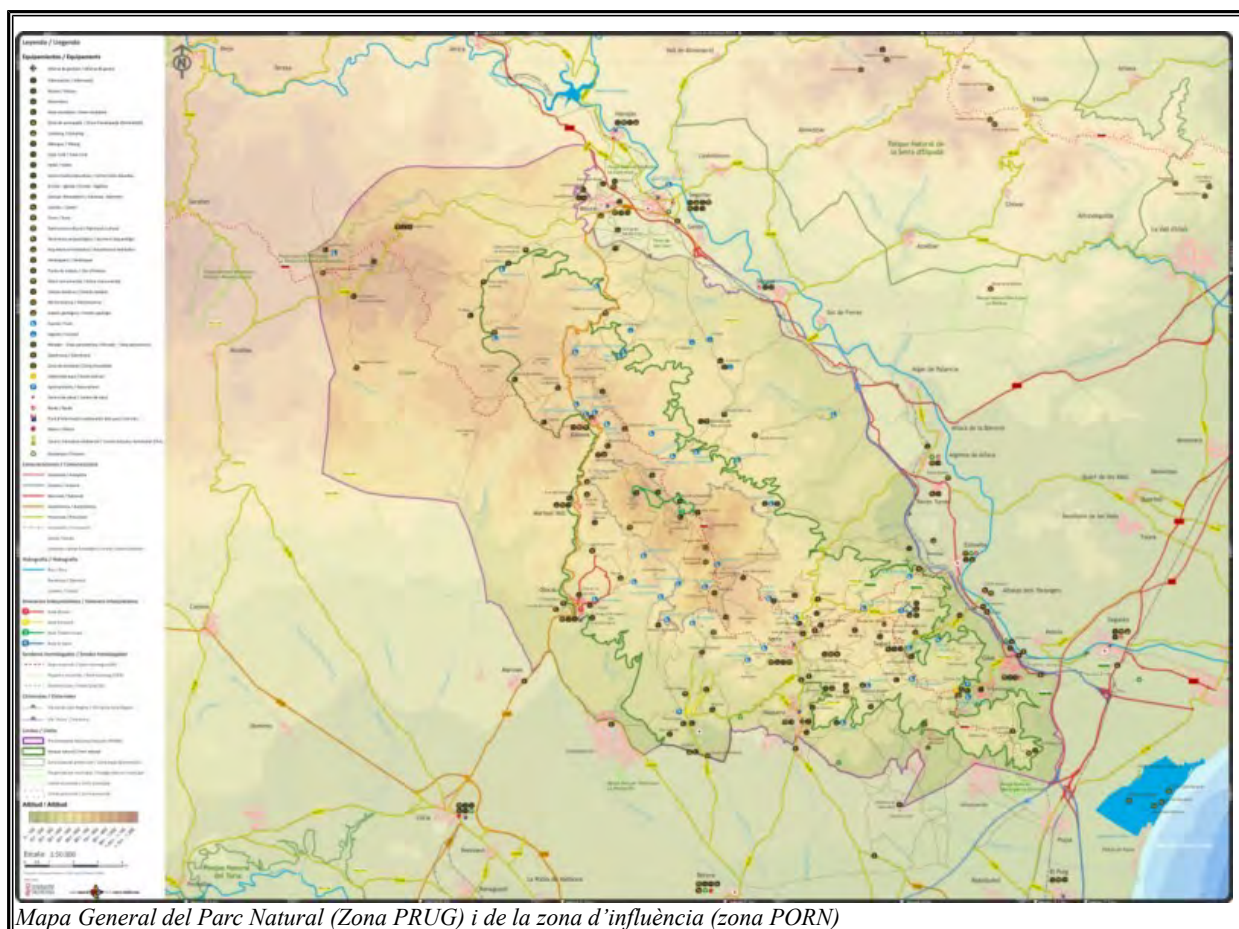
DESCRIPCIÓ GENERAL DEL PARC NATURAL

El Parc Natural de la Serra Calderona, amb una extensió de 18.019 ha, distribuïdes entre les comarques de l'Alt Palància, Camp de Morvedre i Camp de Túria, està constituït per una alineació muntanyenca d'orientació NW-SE que les seues característiques geològiques, biològiques i culturals li han atorgat un interès ecològic i paisatgístic excepcional.

L'abrupta orografia, coronada pel Gorgo (907 m), Rebalsadors (802 m), l'Oronet (742 m) i el Garbí (601 m), unida a la presència de materials tant carbonatats com silícics, li confereixen una elevada diversitat d'hàbitats forestals i de matoll que afavoreixen l'existència de nombroses espècies de flora i fauna. Entre els hàbitats i espècies vegetals que caracteritzen la Serra Calderona destaquen dos hàbitats considerats de conservació prioritària per la Comissió Europea: zones subestèpiques de gramínees i anuals de Thero-Brachypodietalos, caracteritzades per la seua riquesa i variabilitat florístiques, amb abundància d'endemismes del Mediterrani occidental; i d'altra banda, les fonts petrificantes constituïdes per fonts i rocalles en els quals afloren aigües saturades de carbonats, colonitzades per una vegetació rica en molses. Al costat d'aquests, el surar constitueix un dels hàbitats més importants tant pel seu valor ecològic com per la seua vinculació amb al cultura popular i els usos tradicionals dels recursos forestals que han caracteritzat a les generacions passades. Lamentablement, l'activitat humana i els incendis forestals han provocat una distribució dispersa de la surera i una disminució de la vegetació característica de la Serra Calderona, que ha quedat dominada per pinedes, matolls i herbassars. No obstant això, la importància d'algunes de les espècies presents ha permés la declaració de sis microrreserves de flora endèmica o amenaçada en les quals destaquen espècies com *Centaurea saguntina* o la falguera *Ophioglossum lusitanicum*.

La gran diversitat d'ambients que caracteritza aquest espai natural contribueix a l'existència d'una fauna molt diversa. Entre les espècies que habiten aquesta Serra, destaquen rapinyaires com l'àguila de panxa blanca (*Hieraetus fasciatus*), l'astor (*Accipiter gentilis*), el duc (*Bubo bubo*) o el falcó pelegrí (*Falque peregrinus*), mamífers com el gat salvatge (*Felis sylvestris*) i rèptils com la tortuga d'aigua ibèrica (*Mauremys leprosa*) i el fardatxo (*Lacerta lepida*).

El Parc Natural de la Serra Calderona ha sigut testimoni mut del pas de les diferents civilitzacions que han poblat el seu paisatge des del Neolític. Les nombroses troballes arqueològiques i el ric patrimoni arquitectònic repartit per tot arreu d'aquest espai natural, donen testimoni de la història i de la cultura tradicional que ha caracteritzat i caracteritza aquesta serra. Cal destacar, en aquest sentit, els poblats ibers com el del Puntal dels Llops (Olocau) o el del Castell de Torrejón (Gàtova), les nombroses restes de ceràmica, els castells com el de Serra, del Real o de Segart, així com els aljubs, carboneres, forns de cals i molins, que han romàs al llarg del temps i formen part de la identitat de la Serra Calderona.

PERSONAL DEL PARC NATURAL

El Parc Natural de la Serra Calderona durant el 2017 ha estat coordinat i dirigit per un **TÈCNIC SUPERIOR** del Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits de la Direcció General del Medi Natural fins al 4 d'abril, i per la **DIRECTORA CONSERVADORA** a partir d'eixa data.

EQUIP TÈCNIC

L' **EQUIP DE PROMOCIÓ, INVESTIGACIÓ I TREBALLS TÈCNICS**, ha estat compost per 1 tècnica i 1 guia a temps complet durant tot l'any i, fins a octubre, 1 guia contractat exclusivament per als caps de setmana.

A partir d'octubre la persona del cap de setmana ha passat a jornada completa. Així, a partir d'aquesta data l'equip tècnic ha passat a estar compost per 1 tècnica i 2 educadors a temps complet.

BRIGADES DE CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

Les **2 BRIGADES DE CONSERVACIÓ I MANTENIMENT** estan compostes cadascuna d'elles per un 1 capatàs i 3 peons qualificats en manteniment.

COMPOSICIÓ DE LA JUNTA RECTORA

La **JUNTA RECTORA** exerceix una important funció en permetre la participació de col·lectius i interessos socials i econòmics afectats per la figura de protecció establida i l'existència d'un fòrum per a la discussió, col·laboració i assessorament en la gestió del parc.

Segons el que es disposa en l'art. 6 del DECRET 10/2002 de declaració del Parc Natural de la Serra Calderona la Junta Rectora estarà composta per 32 membres:

- a) El president de la Junta.
- b) El Director-Conservador del Parc Natural, que actuarà com a secretari de la Junta Rectora.
- c) Un representant de la Conselleria de Medi Ambient.
- d) Un representant de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- e) Un representant de la Conselleria de Cultura i Educació.
- f) Un representant de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.
- g) Un representant de l'Agència Valenciana del Turisme.
- h) Un representant de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.
- i) Un representant de la Diputació Provincial de Castelló.
- j) Un representant de la Diputació Provincial de València.
- k) Un representant de cada una de les catorze corporacions locals el municipi de la qual està afectat territorialment pel Parc Natural.
- l) Dos representants de les associacions professionals d'agricultors
- m) Un representant dels propietaris de terrenys o drets forestals.
- n) Un representant dels propietaris de terrenys o drets agrícoles i/o ramaders.
- o) Un representant, amb caràcter rotatori bianual, de les societats de caçadors dels municipis del Parc Natural.
- p) Un representant, amb caràcter rotatori bianual, de les universitats de la Comunitat Valenciana.

- q) Un representant, amb caràcter rotatori bianual, de les associacions relacionades amb l'estudi i la conservació dels valors naturals i culturals de la Serra Calderona.
- r) Un representant, amb caràcter rotatori bianual, de les entitats excursionistes amb fins lúdic-esportius en la naturalesa que desenvolupen activitats relacionades amb la Serra Calderona

Aquests membres han variat des del 2002 perquè les conselleries han anat canviant. El que s'ha fet per a complir de la manera més fidel el decret de declaració del Parc Natural ha sigut anar buscant en les diverses conselleries actuals la representació institucional dels sectors que es buscaven amb el nomenament dels membres en les conselleries del 2002.

Pel que fa als representants amb caràcter bianual, el president de la junta rectora ha convocat una sèrie de reunions de treball amb cadascun dels col·lectius amb representació rotatòria citats pel decret, en les quals s'ha establert un calendari de rotació de representants consensuat i aprovat pels actors que han volgut intenvindre.

OBJECTIUS

L'Oficina de Gestió té en compte en tots els seus plantejaments els objectius generals del PRUG, impregnant en els seus programes i projectes la filosofia que aquests transmeten.

- a) Protegir i conservar el patrimoni natural especialment els ecosistemes de singular valor natural i les espècies que es troben actualment amenaçades d'extinció o protegides en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.
- b) Protegir i conservar el patrimoni cultural de la Serra, amb especial atenció als elements arqueològics, arquitectònics i etnològics, i aquelles característiques, estructures o béns que resulten dels assentaments rurals en els últims segles.
- c) Promoure la restauració dels ecosistemes degradats, especialment els afectats per processos erosius o implantació d'infraestructures.
- d) Establir mesures directes per a la conservació, regeneració, millora, difusió i posada en valor dels elements i conjunts d'interés natural i cultural.
- e) Millorar els recursos humans i materials del Parc, a fi de garantir la conservació dels recursos naturals i culturals del mateix, potenciant a més el desenvolupament social i econòmic dels municipis que l'integren, sempre sota criteris de sostenibilitat ambiental.
- f) Fomentar programes d'actuació en matèria d'ús públic dels recursos naturals i culturals i turisme sostenible, incloent-hi l'estudi, la recerca aplicada, l'ensenyament i el gaudi ordenat dels mateixos, compatibilitzant l'ús social, recreatiu i cultural del Parc Natural amb el manteniment dels seus valors naturals.
- g) Promoure i fomentar el voluntariat ambiental i cultural en la Serra Calderona, prestant especial atenció als grups d'associacions i voluntaris locals.
- h) Minimitzar o reduir els impactes ambientals derivats de la presència d'elements antròpics, les transformacions agrícoles, l'abocament de substàncies contaminants, l'explotació desordenada dels recursos hídrics, l'abocament de residus sòlids i inerts, el deteriorament del paisatge, o qualsevol altra actuació que genere una degradació del medi biòtic, abiòtic, perceptual, cultural, econòmic o social.
- i) Analitzar la presència de riscos naturals potencialment nocius i els seus possibles efectes adversos, establint mesures i actuacions per a la seua minimització i/o correcció.
- j) Millorar el material i estratègies de divulgació dels valors i recursos del Parc, a fi d'atraure visitants i afavorir el desenvolupament econòmic local.

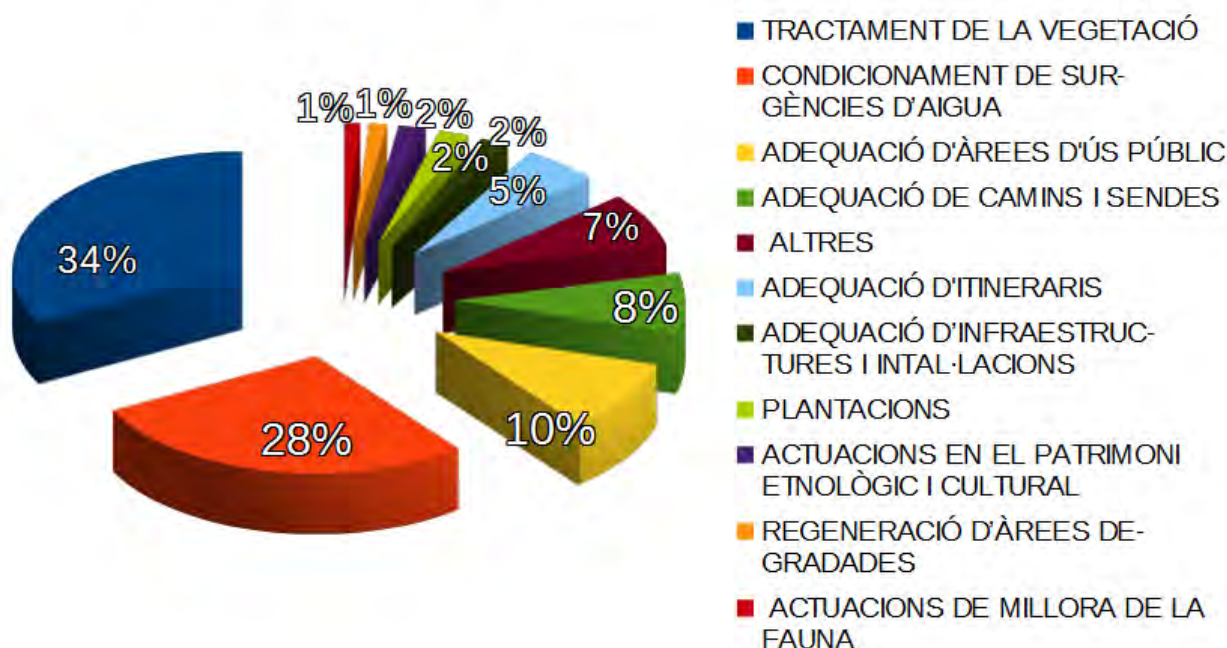
MANTENIMENT I CONSERVACIÓ

Els tipus d'actuacions que han realitzat les dues brigades de manteniment i conservació del parc natural de la Serra Calderona durant l'any 2017 es poden dividir més o menys en onze tipus de tasques diferents que són les que s'enumeren a continuació:

1. Adequació d'infraestructures i instal·lacions
2. Tractament de la vegetació
3. Regeneració d'àrees degradades
4. Adequació d'àrees d'ús públic
5. Adequació d'itineraris
6. Actuacions de millora de la fauna
7. Condicionament de surgències d'aigua
8. Plantacions
9. Adequació de camins i senders
10. Actuacions en el patrimoni etnològic i cultural
11. Altres

Com es pot veure al gràfic següent, més de la meitat de l'esforç aportat per les nostres brigades ha estat destinat a la millora d'hàbitats tant per a la flora amb tractaments de la vegetació com per a la fauna amb el condicionament de surgències d'aigua per a aquesta. Al gràfic que es mostra a continuació apareixen representats en percentatge els jornals que s'han invertit en cadascuna de les tipologies d'actuacions en les quals s'ha dividit l'activitat de les brigades de conservació i manteniment del Parc Natural durant en el present exercici ordenades per importància en funció de les hores invertides.

ACTUACIONS DE BRIGADES DE MANTENIMENT

Distribució de jornals en les actuacions de les brigades durant el 2017 (%).

A continuació, es passa a detallar cadascuna de les actuacions nomenades anteriorment ampliant la informació sobre algunes faenes en paratges o partides concretes i acompanyant-les amb una selecció d'imatges.

ADEQUACIÓ D'INFRAESTRUCTURES I INSTAL·LACIONS

Els dies de pluja o que hi ha algun tipus d'alerta o preemergència meteorològica, les brigades del Parc es dediquen a reparacions i manteniments d'instal·lacions i maquinària en els magatzems d'Altura i de Serra. Alguns exemples de faenes de magatzem que s'han fet durant el 2017 són:

- Manteniment biotrituradora.
- Manteniment de maquinària.
- Neteja de magatzem.
- Preparació de senyalítica.

ADEQUACIÓ D'ÀREES D'ÚS PÚBLIC

S'ha de tindre en compte que enguany, en moltes àrees recreatives han estat actuant integralment i de manera setmanal les Brigades de Gestió Forestal que depenen del Servei de Gestió i Ordenació Forestal de la Subdirecció General del Medi Natural. Per tant, les brigades del parc han actuat en les àrees d'ús públic on no arriben les brigades de gestió forestal o han complementat la seua actuació.

Les zones on s'ha actuat enguany han sigut:

- Reparació de l'observatori Laguna del Portillo després d'actes vandàlics.
- Creació d'un mirador i adequació de l'entorn del pino de la Era amb la reparació d'un muret i la col·locació d'una tanca entra d'altres coses.
- Adequació i condicionament de la zona de l'antic pi de la Bassa amb la creació d'un espai d'esbarjo en homenatge al pi monumental.
- Eliminació dels grafitis en el Garbí amb el material subministrat per l'Ajuntament d'Estivella. Aquesta àrea recreativa pateix periòdicament actuacions de vandalisme ja que té un accés molt fàcil per al trànsit rodat. En conseqüència, en aquesta àrea s'estan realitzant de manera contínua reparacions diverses.
- Creació del monòlit

Pino de la Era, Gátova.

Zona de l'antic pi de la Bassa, Serra.

Monòlit Homenatge pintor Michavila, Estivella.

Muret en la tanca d'accés a l'àrea recreativa del Garbí, Estivella.

Observatori Llacuna del Portillo, Segorbe.

Vandalisme de grafitis en el Garbí:

TRACTAMENT DE LA VEGETACIÓ

En aquest grup d'actuacions s'engloben: l'eliminació d'espècies al·lòctones invasores; el desramats, trossejats i triturats per a afavorir l'hàbitat de sureres o de pinar; els treballs de la prevenció d'incendis amb eliminació de combustible; els tractaments fitosanitaris de la massa arbrada per a evitar la dispersió i augment de les poblacions d'insectes xilòfags. En el 2017 també s'ha fet treballs d'urgència en les àrees recreatives, sendes i en les vores de camins i pistes per tal d'evitar perills derivats de les branques trencades pels episodis de neu i pluja especialment en la zona de Gátova, Segorbe i Altura. Algunes zones d'actuació concretes han sigut.

- Pista de Segorbe a Tristany
- Casa forestal de Portaceli
- Font de l'Olivastro
- Pista de la Font del Poll
- Tristany i voltants
- Camí de la Font de l'Alameda i el Rebollo
- Font del Rebollo
- Font de l'Alameda
- Camí font del Poll
- Pista de la Falaguera
- Camí i bassa de la Misèria
- Zona de l'antic pi de la Bassa
- Font de la Salut
- Pista del Campillo a la font de l'Abella
- Jaciment de Torrejón
- La Clotxa
- Font de la Murta
- Font del Marge
- Barraix
- Font de la Prunera

Eliminació branques afectades de neu i pluja en font Rebollo, Gátova

Faixa auxiliar en la pista de Segorbe a Tristany, Segorbe

Eliminació d'espècies exòtiques i invasores.

Eliminació d'arbres morts que entranen perill per a l'ús públic.

REGENERACIÓ D'ÀREES DEGRADADES

Al voltant de la font del Llentiscle antigament es practicava l'acampada lliure. Aquesta activitat d'ús públic intensiva durant anys va provocar un compactament del terreny que, anys després, sumat a la sequera i als problemes d'escoltíds derivats d'aquesta, ha provocat la mortalitat de grans exemplars de pi. Derivat d'aquest compactament, s'han creat una sèrie d'escorrenties que han provocat erosions puntuals molt acusades en els talussos al costat de la font. Amb l'objectiu de millorar el conjunt de l'hàbitat degradat, s'han utilitzat els troncs morts per a fer fagines per parar i repartir l'aigua per a augmentar la filtració i evitar l'erosió en la zona concreta on s'està produint des de fa temps. També s'han refet les fagines que estaven fetes de fa anys perquè tornen a complir la seua funció.

Una altra zona degradada on s'ha actuat és en la font de l'Olivastro, on s'ha fet una primera intervenció en després del gran incendi d'aquest estiu. En concret s'han fet tractaments en la vegetació i eliminació de fusta cremada per obrir la zona de la font i perquè quan vinga la primavera la vegetació rebrotadora ho faça amb més força.

Font de l'Olivastro, Altura.

ADEQUACIÓ D'ITINERARIS

El parc natural disposa de quatre itineraris senyalitzats en Segorbe, Olocau, Estivella i Serra. A banda de l'adequació i manteniment d'aquests itineraris, el Parc Natural ha estat arreglant trams puntuals del sender europeu de gran recorregut (GR-10) que recorre de part a part tot el Parc Natural. Fora d'aquests itineraris, puntualment la nostra brigada escomet la millora de trams de sendes per a les rutes interpretatives i educatives que s'ofereixen des del parc.

De forma més concreta, duran el 2017 les brigades han estat treballant entre altres en aquests itineraris:

- Manteniment de la senyalització de la ruta roja d'Olocau i de la ruta groga de Serra (Portaceli) amb cartells nous i reposicions de senyals en la ruta verda de Segorbe (Tistany) i ruta blava d'Estivella (Garbí).
- Neteja de grafitis a l'altura del Marianet en el GR10.
- Canvi del traçat d'un tram del GR10 al pas pel MUP CS126 (Montemayor) propietat de l'Ajuntament de Segorbe, en la baixada des de Tristany cap el barranc d'Aigua Amarga. Aquesta modificació es justifica per raons de conservació, restauració dels valors naturals i millora de l'ús públic, ja que el tram clausurat presentava problemes erosius i alteració de la coberta vegetal.
- Construcció d'escales en el traçat de GR 10 al pas per Gátova, per a evitar l'erosió i millorar el ferm de la senda.

Alternativa del GR 10 en Segorbe.

Caseta del GR 10 en Serra.

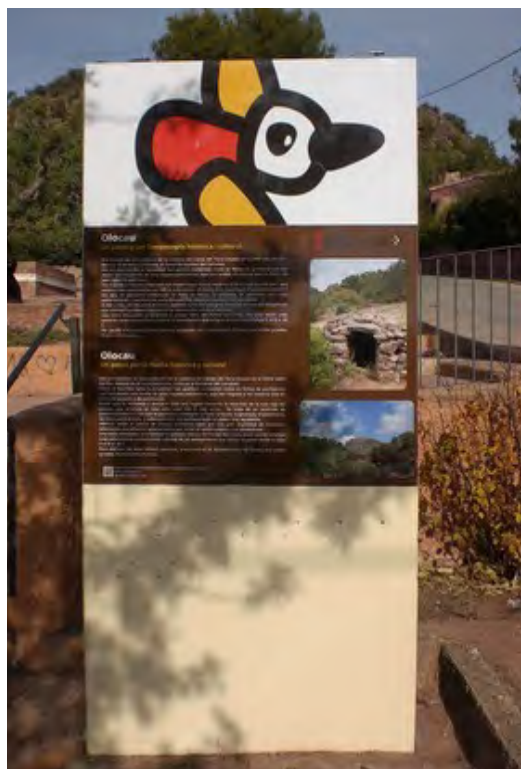

Senyalització Portaceli, Olocau.

Senyal itinerari Olocau

Tram GR 10 en Gátova

ACTUACIONS DE MILLORA DE LA FAUNA I CONDICIONAMENT DE SURGÈNCIES D'AIGUA

Les actuacions de millora de la fauna s'han centrat quasi exclusivament a condicionar fonts i crear nous punts d'aigua sempre pensant en l'aprofitament d'aquesta per a la fauna tant la salvatge com la domèstica. A més, aquestes actuacions moltes vegades també van encaminades a impedir l'erosió de les pistes embassant i canalitzant l'aigua perquè no faça malbé el ferm.

Així, enguany s'ha fet una intervenció molt important en la font del Poll i en la font del Llentiscle revisant l'estat de la captació de l'aigua i fent bassetes per a l'aprofitament de l'aigua per part de la fauna.

- Font del Llentiscle: s'ha arreglat la font i els seus voltants amb la col·laboració econòmica de l'Ajuntament de Serra.
- Font del Poll: S'ha arreglat la font, s'han canviat les conduccions, les arquetes i s'ha fet una basseta amb rampes per a la fauna.
- Font de la Prunera: S'ha netejat de l'arqueta de captació, impermeabilització, canvi d'aixeta i desbrossament dels voltants.
- Font de la Gota: Reparació i impermeabilització del dipòsit de la captació d'aigua.
- Bassa de Marines vell i abeurador: s'ha arreglat la bassa, l'abeurador i una solsidea que trencà la canalització amb la col·laboració econòmica de l'Ajuntament de Marines.
- Llacunes de Segorbe: posar mesurador de nivell.
- Font de Tristany i voltants.
- Font de l'Abella.
- Font del Berro.
- Pocicos.
- Font de la Murta.
- Emplenament de basses i dipòsits per a la fauna.
- Reparació, neteja i actualització de caixes niu: Broseta i Pla de les Llomes

Font del Llentiscle.

Bassa de Marines Vell.

Reparació de la solsidea en la canalització que alimenta l'abeurador

de Marines Vell amb la construcció d'un petit dic.

Font del Poll

Font de la Murta

PLANTACIONS

Les nostres brigades col·laboren amb els Ajuntaments, les associacions i les escoles que celebren el Dia de l'Arbre en col·laboració amb el Parc Natural. A més de participar el dia de la plantació, en el 2017 el personal del parc ha fet regs de suport durant l'estiu que han possibilitat l'èxit d'aquestes plantacions.

Durant el 2017 s'han fet plantacions i regs de suport a:

- Olocau
- Serra
- Estivella
- Nàquera
- Altura

A banda del dia de l'arbre, en el 2017 les nostres brigades han arreplegat bellota per a plantar i fer plançons per al 2018 i han sembrat bellota proporcionada pel CIEF en una parcel·la experimental en Portaceli.

ADEQUACIÓ DE CAMINS I SENDERS

A causa de les limitacions de maquinària, de forma puntual les nostres brigades arreglen xaragalls tant en sendes com en pistes quan són tant important que poden significar un perill per a la seguretat de les persones. Alguns exemples d'on s'ha actuat enguany són:

- Pista font del Llenticle.
- Pista encreuament amb Rebalsadors.
- Pista font del Marge.
- Pista de Barraix.
- Pista de la Prunera.
- Senda GR-10 en la pujada al Pi de l'Era en Gàtova.

Xaragall en pista encreuament amb Rebalsadors, Serra:

ACTUACIONS EN EL PATRIMONI ETNOLÒGIC CULTURAL

Durant el 2017 s'ha col·laborat amb els arqueòlegs i l'Ajuntament de Gàtova esbossant la zona del jaciment iber de Torrejón.

ALTRES

En aquest apartat s'han comptabilitzat els jornals de les brigades de conservació dedicats a les activitats següents:

- Reunions organitzatives.
- Cursos de formació.
- Col·locació de senyals urbanes indicatives per a arribar al Centre d'Interpretació en el casc urbà de Nàquera.

ACTUACIONS BRIGADES XARXA NATURAL 2000

Aquestes actuacions les ha dut a terme el Servei de Vida Silvestre de la Direcció General del Medi Natural amb el suport de l'Assistència Tècnica de VAERSA.

Les Brigades de Conservació de la Biodiversitat han estat fent actuacions en les microreserves de flora del Parc Natural per a millorar l'hàbitat i afavorir les espècies destacades en cada una d'elles. A més, han fet treballs de control d'espècies exòtiques i invasores en llocs puntuals. Finalment, també s'han fet actuacions encaminades a la conservació d'espècies de fauna vulnerables o en perill d'extinció. Concretament enguany s'ha treballat en:

ESPÈCIES EXÒTIQUES INVASORES

Treballs de control de l'espècie *Cylindropuntia pallida* en la zona de la Cueva de la Mujer (Gátova) i en els voltants del barranc del Carraixet (Olocau).

QUIRÒPTERS

Algunes de les espècies que tenen nuclis importants en la Serra Calderona es troben entre les més amenaçades en l'àmbit europeu. Entre elles es troba el rata penada de peus grans (*Myotis capaccini*), que en el territori valencià conserva aproximadament la meitat de la població de l'Europa occidental. Concretament, les espècies que trobem al parc en dos coves concretes i el seu nivell de protecció es mostren en la taula següent:

Noms comuns	Nom científic	Catàleg Fauna Amenaçada
Rata penada de morro gran/agut (<i>Murciélagó ratonero grande/mediano</i>)	<i>Myotis myotis/Myotis blythii</i>	Vulnerable
Rata penada de peus grans (<i>Murciélagó ratonero patudo</i>)	<i>Myotis capaccinii</i>	Perill d'extinció
Rata penada ibèrica (<i>Murciélagó ratonero ibérico</i>)	<i>Myotis escalerae</i>	Vulnerable
Rata penada de cova (<i>Murciélagó de cueva</i>)	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Vulnerable
Rata penada de ferradura gran (<i>Murciélagó grande de herradura</i>)	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Vulnerable
Rata penada de ferradura mediterrània (<i>Murciélagó mediterráneo de herradura</i>)	<i>Rhinolophus euryale</i>	Vulnerable

Per tant, les brigades de Xarxa Natural 2000, gestionen els refugis cavernícoles més importants i estableixen les condicions necessàries per a incrementar la reduïda població reproductora de rates penades, ja que les amenaces que afecten aquestes espècies són principalment les molèsties que pateixen en els refugis on passen l'hivern o l'època de cria. En aquest sentit, enguany s'han reparat les tanques per a la protecció d'espècies de quiròpters sensibles en la cova Soterranya (Serra) i en el Puntal de Mateu (Nàquera).

MICRORESERVES VEGETALS

Les microreserves de flora (MRF) presents en el Parc Natural de la Serra Calderona i la seua Àrea d'Influència són:

Microreserva	Superfície	Terme municipal
Barranc de Sargatillo	9,87	Serra
Castell de Serra	2,28	Serra
El Picaio	0,27	Sagunt
Penyes Altes	5,3	Serra
Puntal de l'Abella	0,92	Estivella
Tancat de Serra	2,68	Serra
Puntal de Navarrete	10,217	Altura
Muntanya del Cavall	4,2	Albalat dels Tarongers

En l'exercici del 2017 s'ha actuat en la Microreserva del Puntal de Navarrete amb la tallada d'arbres afectats per l'incendi del 2012. Aquests no foren eliminats immediatament perquè es va considerar que les restes que van quedar en peu podien actuar tant per a albergar fauna (insectes, aus, etc), com per a proporcionar ombra i humitat a les plantes que es desenvoluparen posteriorment. Finalment, enguany, després de l'inusual temporal de neu i vent, s'ha decidit eliminar més exemplars per possibles caigudes a la pista o a la senda.

D'altra banda, també s'han fet desbrossaments encaminats a la disminució de la hiperdensitat d'argilaga (*Ulex parviflorus*) i de pi blanc (*Pinus halepensis*) per tal d'afavorir el creixement d'altres espècies estructurals.

De forma complementària a l'actuació anterior, en el 2017 s'han fet 201 forats per a plantar espècies estructurals que puguen actuar com a font de llavors. Finalment, la plantació s'ha posposat per al 2018 per la falta de pluges que propicien les condicions idònies per a la plantació.

El resum d'inversions del Servei de Vida Silvestre en el Parc de la Serra Calderona ha sigut:

CONCEPTE	INVERSIÓ
Eliminació espècies exòtiques i invasores	357 €
Espècies de fauna sensibles	357 €
Microreserves vegetals	12.118 €
TOTAL INVERSIONS	12.832 €

ACTUACIONS DE CONTROL DE PLAGUES I MALALTIES FORESTALS

Aquestes actuacions les ha dut a terme el Servei d'Ordenació i Gestió Forestal de la Direcció General del Medi Natural, en col·laboració amb el personal tècnic dels Serveis Territorials de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural i el suport de l'Assistència Tècnica de VAERSA amb les Brigades de Gestió Forestal.

La presa de decisions de gestió en matèria de Sanitat Forestal es fonamenta en la informació arreplegada durant la campanya de Prospecció Fitosanitària de les Muntanyes de la Comunitat Valenciana que tots els anys, i des de 1996, es realitza a la primavera. En ella, els i les Agents Mediambientals realitzen una avaluació de cadascuna de les divisions mínimes d'avaluació o masses considerades. El processament i anàlisi d'aquesta informació contribueix de forma decisiva a la presa de les decisions de gestió dels insectes forestals potencialment nocius, perseguint que les seues poblacions es mantinguen per sota d'un llindar de danys determinat.

Per tant, el personal de plagues realitza prospeccions de quarantena i de l'estat fitosanitari de les muntanyes de la Comunitat Valenciana. Concretament, s'han prospectat els monts següents:

MASSA	TERME MUNICIPAL	PORN/PRUG	SUPERFÍCIE PROSPECTADA
Las Boqueras (CS060)	Altura	PORN	593,21
Tristany i la Mina (CS088)	Segorbe	PRUG	735,83
Montemayor (CS126)	Segorbe	PRUG	531,53
San Juan (CS5077)	Altura	PORN	68,74
Loma de Juan Cruz (CS5174)	Altura	PORN	62,48
Corral del Giletero (CS5174)	Segorbe	PORN	174,00
Juaneca (CS5175)	Segorbe	PORN	314,54
Valero - el Cabezo (CS5176)	Segorbe	PORN	159,81
Satarra (CS5177)	Segorbe	PORN	236,77
Portillo – Gordo (CS5178)	Segorbe	PORN	339,01
Porta Coeli (V013)	Serra	PRUG	2103,61
Alt del Pi i Agregats (V105)	Serra	PRUG	1315,47
La Comediana (V100)	Albalat dels Tarongers	PORN i PRUG	281,13
Gausa (V103)	Sagunt	PORN i PRUG	775,14
Dehesa de Sant Esperit (V130)	Gilet	PORN i PRUG	479,54
Els Cavalls i altres (V129)	Albalat dels Tarongers	PORN	172,47
El Garbí (V104)	Segart	PRUG	50,99
El Garbí (V102)	Estivella	PRUG	78,72
El Garbí (V101)	Albalat dels Tarongers	PRUG	49,05

A continuació es detallen els treballs que s'han dut a terme en este camp concret dins del Parc Natural i la seua zona d'influència a partir dels resultats de les prospeccions. Aquests s'han dividit en dos apartats que són Perforadors del pi i Processionària del pi.

- **Perforadors del pi**

Trampes col·locades durant el 2017

COMARCA	TERME MUNICIPAL	PROVÍNCIA	NOM DEL MONT	Núm TRAMPES
Alt Palància	Altura	Castelló	Las Boqueras (CS060)	7
Camp de Túria	Serra	València	Alt del Pi (V105)	12
	Serra	València	Porta Coeli (V013)	29
Camp de Morvedre	Gilet	València	Dehesa de Sant Esperit (V130)	3

Peus tallats, escorçats i trossets en el 2017

COMARCA	TERME MUNICIPAL	PROVÍNCIA	NOM DEL MONT	Núm peus tallats
Alt Palància	Segorbe	Castelló	Tristany i la Mina (CS08)	14
	Altura	Castelló	Las Boqueras (CS060)	10
Camp de Túria	Serra	València	Porta Coeli (V013)	251
	Serra	València	Alt del Pi (V105)	170
Camp de Morvedre	Gilet	València	Dehesa de Sant Esperit (V130)	15

- **Processionària del pi (*Thaumatopea pityocampa*)**

La informació que es disposa en aquest cas és molt desigual en funció de la província, de manera que no es pot comparar. Per tant, aquest apartat es tractarà de forma diferent en Castelló i València.

- Castelló

Durant la campanya de 2017, la totalitat de la superfície de pineda prospectada dins del parc natural (1.270 ha) i de la seua àrea d'influència (1.950 ha) va ser avaluada amb nivells baixos de processionària. Per tant, la situació fitosanitària de l'àmbit del PORN de la Serra Calderona és favorable en termes generals ja que no presenta grans defoliacions i es troba en regressió respecte a anys anteriors.

- València

A continuació es mostren unes taules resum per a mostrar els treballs realitzats aquest any per a la processionària del pi en la província de València dins del Parc Natural.

- Trampes de feromones col·locades:

COMARCA	TERME MUNICIPAL	NOM DEL MONT	Núm TRAMPES
Camp de Túria	Serra	Porta Coeli (V013)	396
	Serra	Alt del Pi(V105)	158

- Tractament amb motxilla manual amb *Bacillus thuringiensis*:

COMARCA	TERME MUNICIPAL	NOM DEL MONT	SUPERFÍCIE TRACTADA (ha)
Camp de Túria	Serra	Porta Coeli (V013)	15,45

COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ XARXA DE PARCS NATURALS

Durant l'any 2017 en les diferents campanyes i activitats organitzades pel Parc Natural han participat 2.348 persones.

D'altra banda, en l'Oficina del Parc Natural, s'han registrat per correu electrònic diverses comunicacions de visites i rutes de senderisme, que suposen un total de 1890 persones. També tenim comptabilitzades 738 persones que han visitat les oficines del Parc Natural durant l'any 2017. El 64,4% visitaren l'exposició i reberen informació general del parc i un 22,6% del total volia rebre informació sobre rutes de senderisme.

També tenim constància de grups organitzats que utilitzen periòdicament l'àrea recreativa de Sant Esperit per a fer activitats didàctiques i formatives com són diverses empreses privades amb almenys 2500 escolars.

CAMPANYES

Durant l'any 2017 s'han realitzat diverses campanyes en la Xarxa de Parcs Naturals des de la Direcció General de Medi Natural.

Gener i febrer 2017. Dia de l'arbre.

- ✓ Campanya de repoblacions en escoles i associacions.
- ✓ Ruta botànica al Pi del Salt. Nàquera.

26-03-2017. Dia Mundial de l'aigua. Torna l'aigua a Marines Vell. Marines Vell.

30-04-2017. Dia de la Terra. Xarrada Mare Terra, Mare serra.

28-05-2017. Dia Europeu de Parcs. Xarrada: Canviem o ens adaptem al canvi climàtic?

11-06-2017. Dia del Medi Ambient. Animals perillosos de les nostres muntanyes. Mites i realitats.

03-09-2017. Patrimoni i Natura. Cartoixa de ValdeCrist. Altura.

28-10-2017. Dia de les aus.

11-12-2017. Dia internacional de les muntanyes. Montcúdio, la muntanya a la que pugen els pins. Nàquera.

Els participants en les diferents campanyes promogudes des del Parc Natural de la Serra Calderona ha sigut de 457 persones.

Gener i febrer 2017. Dia de l'arbre.

S'han realitzat repoblacions forestals en les zones següents:

- Serra, paratge de Broseta. Muntanya pública de Porta Coeli. Associació Lambda (València).
- Olocau. Parcel·la de propietat municipal. El Centre educatiu C.R.A. Carraixet, del què van acudir alumnes de primària
- Altura. L'Ajuntament d'Altura va organitzar una repoblació al paratge de Las Torrecillas i el Puntal de Navarrete amb el grup de grau Mitjà de Gestió Forestal del I.E.S. Alto Palància on el Parc Natural va col·laborar.
- Serra. Muntanya pública de Porta Coeli. El C.P. Massalfassar.

Les plantes emprades en les repoblacions, procedien dels vivers del CIEF- Conselleria Medi Ambient, que prèviament els ajuntaments, associacions i centres educatius havien sol·licitat.

Les espècies utilitzades van ser, pi blanc (*Pinus halepensis*), carrasca (*Quercus rotundifolia*), gal·ler (*Quercus faginea*), llentiscle (*Pistacea lentiscus*), ginebre (*Juniperus oxycedrus*) i savina (*Juniperus phoenicea*).

En total s'han plantat més de 800 exemplars i han participat 180 persones entre alumnes i professorat.

29-01-2017. Dia de l'arbre. Ruta botànica al Pi del Salt. Nàquera.

En aquesta ocasió férem un itinerari botànic fins al Pi del Salt a Nàquera on vàrem gaudir de les diferents espècies de plantes que poblen les muntanyes de la nostra Serra Calderona. Al costat dels pins blancs (*Pinus halepensis*), com el del Salt puguerem vore el romani (*Rosmarinus officinalis*), llentiscles (*Pistacea lentiscus*), carrasques (*Quercus rotundifolia*), espins negres (*Rhamnus lycioides*) i savines (*Juniperus phoenicea*) junt amb altres moltes plantes herbàcies i matolls que els hi acompanyen.

La ruta interpretativa tenia com a objectiu celebrar el Dia de l'Arbre i conèixer el paper de la vegetació i els seus beneficis directes i indirectes per als terrenys forestals valencians com són la recàrrega d'aqüífers, la captura de CO₂, prevenir l'erosió, evitar inundacions, etc.

La ruta va transcórrer per pistes forestals i senders pels voltants de Nàquera, en el barranc del Fenassar i als peus del Montcudio.

Dia de l'Arbre
 Día del Árbol

Data / Fecha: 29 enero / 29 enero 2017

Ruta Botànica al Pi del Salt
 Ruta Botànica al Pi del Salt

Ruta botànica al Pi del Salt (Nàquera)
 Horari i lloc d'inici: de 10:00 h a 14:00h. Centre d'interpretació del Parc Natural

Ruta botànica al Pi del Salt (Nàquera)
 Horari y lugar de inicio: de 10:00 h a 14:00 h. Centro Interpretación del Parque Natural

Places limitades / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción en:

serra_calderona@gva.es
679 195238

Més informació / Más información:

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

26-03-2017. Torna l'aigua a Marines Vell. Marines Vell.

Ruta guiada al voltant d'una séquia recuperada. Aquesta ruta ens permet descobrir els treballs realitzats durant mesos per a recuperar una séquia, i aconseguir que l'aigua circule i torne fins al municipi de Marines Vell.

Podrem conèixer la importància de l'aigua, la flora i la fauna del Parc Natural. La ruta parteix des de Marines Vell fins al coll del Higueral, a través d'un frondós bosc, i continua fins al naixement de l'aigua. Des del naixement seguirem el traçat de la séquia recuperada i observarem la importància de mantenir el tradicional sistema de reg per al medi ambient.

GENERALITAT VALENCIANA

parc natural de la serra calderona

Nuestros Parques Naturales fuentes para el futuro
 Els nostres Parcs Naturals font per al futur

Torna l'aigua a Marines Vell!
Regresa el agua a Marines Vell!

Data / Fecha: 26 març / 26 marzo 2017

Ruta guiada al voltant d'una séquia recuperada, vine a conèixer la flora, la fauna i els treballs realitzats per a recuperar el patrimoni.
 Horari i lloc d'inici: de 10:00 h a 14:00 h. Plaça Marines Vell

*Ruta guiada alrededor de una acequia recuperada, ven a conocer la flora, la fauna y los trabajos realizados para recuperar el patrimonio.
 Horario y lugar de inicio: de 10:00 h a 14:00 h. Plaza Marines Vell*

Places limitades / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción a:

serra_calderona@gva.es
 679 195238

Més informació / Más información:

Col·laboradors / Colaboradores:

22 MARZO
 DÍA MUNDIAL DEL AGUA

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAparcsNaturals

30-04-2017. Dia de la Terra. Xerrada Mare Terra, Mare serra.

El 22 d'abril es celebra el Dia Internacional de la Terra i amb aquesta xarrada volíem recordar que el nostre bell planeta blau és la llar de tots (persones, animals, plantes,...) i per tant hem de cuidar-lo i preservar-lo. Igualment, la nostra volguda Serra Calderona és la llar d'extraordinaris éssers vius i de la seua conservació depén la seua supervivència. Tots nosaltres podem contribuir a açò amb xicotetes i grans accions.

GENERALITAT VALENCIANA parc natural de la serra calderona

Xarrada: Mare Terra, Mare Serra
 Charla: *Madre Tierra, Madre Sierra*

Dià Mundial de la Tierra

Data / Fecha: 30 abril / 30 abril 2017

La Terra y la Serra Calderona són extraordinàries singularitats en el Univers, ... però se troben amenaçades. Heus aci algunes idees senzilles per a ajular-les.

Horari i lloc d'inici: de 11.00h a 12.30h. Centre d' Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona (Nàquera).

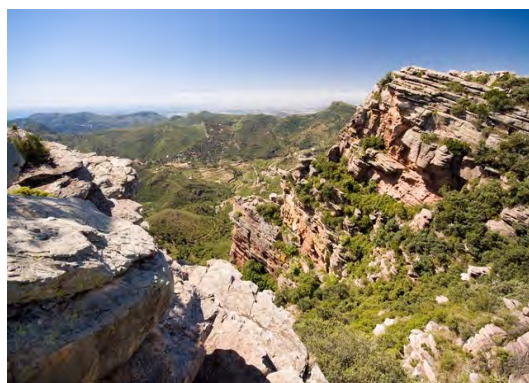
La Tierra y la Sierra Calderona son extraordinarias singularidades en el Universo, ... pero se encuentran amenazadas. He aquí algunas ideas sencillas para ayudarlas.

Horario y lugar de inicio: de 11:00 h a 12:30h. Centro de Interpretación del Parque Natural de la Serra Calderona (Náquera).

Places limitades / Inscripció a:
 Places limitadas / Inscripción en:

serra_calderona@gva.es
96 1681993 1679 195238

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals

28-05-2017. Dia Europeu dels Parcs. Xarrada: Canviem o ens adaptem al canvi climàtic?

Què és el canvi climàtic?, perquè es produeix?, podem detenir-lo o ens hem d'adaptar?, de quina manera afecta a un Parc Natural com la Serra Calderona?. En aquesta xarrada intentàrem respondre a aquestes preguntes i al repte de com podem contribuir a conservar la nostra serra i els seus habitants.

El 24 de maig es celebrà el Dia Europeu dels Parcs, enguany amb el lema "Canvia el clima, canvien els parcs". Amb aquesta xarrada volíem recordar que el nostre bell planeta blau està immers en un canvi climàtic que afecta a tota la biosfera i en particular als espais naturals i els seus habitants (micro-organismes, plantes, animals i nosaltres mateixos,...). Del nostre comportament com a espècie dependrà en gran part l'adaptació de tots.

Canvia el clima, canvien els parcs
 Cambia el clima, cambian los parques

Xarrada: Canviem o ens adaptem al canvi climàtic?
 Charla: ¿Cambiamos o nos adaptamos al cambio climático?

Data / Fecha: 28 maig / 28 mayo 2017

Què és el canvi climàtic?, perquè es produeix?, podem detenir-lo o ens hem d'adaptar? El cas de la Serra Calderona.

Horari i lloc d'inici: de 11:30h a 13:00h. Centre d' Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona (Nàquera).

Què és el canvi climàtic?, ¿perquè se produeix?, ¿podemos detenerlo o nos tenemos que adaptar? El caso de la Serra Calderona.

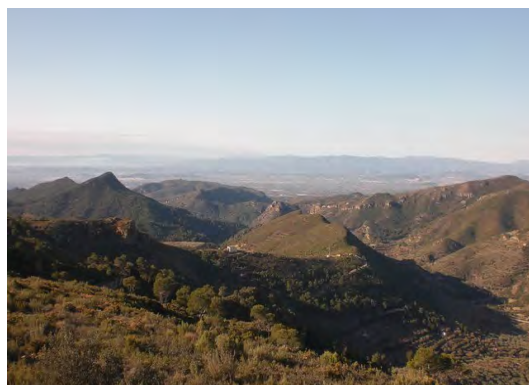
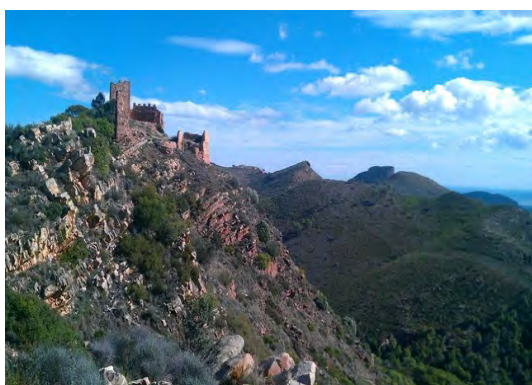
Horario y lugar de inicio: de 11:30 h a 13:00h. Centro de Interpretación del Parque Natural de la Serra Calderona (Náquera)

Places limitades / Inscripció a:
 Places limitadas / inscripción en:
 serra_calderona@gva.es
 96 1681993 / 679 195238

Més informació / Más información:

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

Col·laboradors i Colaboraciones:

11-06-2017. Dia del Medi Ambient. Animals perillosos de les nostres muntanyes. Mites i realitats.

De forma amena, però rigorosa i gens alarmista, es van presentar algunes de les espècies potencialment perilloses (invertebrats, serps, mamífers,...) que es poden trobar els excursionistes i altres usuaris del Parc Natural de la Serra Calderona.

Com reconèixer-les, on habiten i com protegir-se. Es parlà del seu paper ecològic i del respecte que mereixen. També es comentaren mites i llegendes esteses sobre algunes d'aquestes espècies. Conèixer aquestes espècies ajuda a evitar perills en les nostres eixides al camp i alhora aprendre a respectar totes les formes de vida.

"Si l'escurçó sentira i el sacre vegega no hi hauria ésser en el món que al camp isquera"

GENERALITAT VALENCIANA parc natural de la serra calderona

Dia Mundial del Medio Ambiente 5 de junio
 "Conectar a las personas con la naturaleza"

Animals perillosos de les nostres muntanyes. Mites i realitats
Animales peligrosos de nuestras montañas. Mitos y realidades

Data / Fecha: 11 juny / 11 junio 2017

Xarrada sobre les espècies potencialment perilloses (invertebrats, rèptils, mamífers,...) que podem trobar en les nostres excursions per la Serra Calderona
 Horari i lloc d'inici: de 11:00h a 13:00h. Centre de Interpretació del Parc Natural Serra Calderona (Nàquera)

Charla sobre las especies potencialmente peligrosas (invertebrados, reptiles, mamíferos,...) que podemos encontrar en nuestras excusiones por la Sierra Calderona
 Horario y lugar de inicio: de 11:00 h a 13:00h. Centro de Interpretación del Parc. Natural Serra Calderona (Nàquera)

Places limitades / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción en:
 serra_calderona@gva.es
 679 195238

Més informació / Más información:

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals

Col·laboradors / Colaboradores:

09-09-2017. Cartoixa de Valdecrist. Les pedres ens conten històries. Altura.

Aquesta ruta ens va traslladar a la vida en un monestir medieval en terres valencianes. De les runes i les pedres que queden, els experts guies de l'Associació Cartoixa de Valdecrist d'Altura ens mostraren com era el quefer diari dels monjos d'aquest monestir de clausura fundat l'any 1385 pel rei Martí l'Humà, descendent de Jaume I i que concentrà un elevat poder econòmic, cultural, religiós i polític.

En peu encara, gaudírem de la presència imponent de l'església principal de Sant Martí, de les restes del claustre, al voltant del qual es distribuïen les cel·les dels monjos, el pati, el cementeri i altres elements que amb el pas del temps es troben deteriorats o destruïts, però que amb l'ajuda de paraules expertes es mostraren als ulls més incrèduls.

Patrimoni i Naturalesa: un paisatge de possibilitats
 Patrimonio y Naturaleza: un paisaje de posibilidades

Data / Fecha: 3 setembre / 3 septiembre 2017

Les pedres ens conten històries
Las piedras nos cuentan historias

Ruta guiada per la cartoixa de Valdecrist (Altura)
 Horari i lloc d'inici: 10:00h. Entrada Parc Municipal-Piscina d'Altura, al costat Poliesportiu.
 Donatiu: 1'50 euros

Ruta guiada a la Cartoixa de Valdecrist (Albuera)
 Horario y lugar de inicio: 10:00h. Entrada Parque Municipal Piscina de Albuera, al lado Polideportivo Municipal.
 Donativo: 1'50 euros

Places limitades / Inscripció a:
 Places limitadas / Inscripción en:
serra_calderona@gva.es
679 195238

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals

28-10-2017. Dia de les aus 2017.

Per a celebrar el Dia de les Aus férem una xarrada recolçada en espectaculars imatges, grabacions de sorolls i vídeos per donar a conèixer algunes de les espècies d'aus més singulars que viuen en aquestes muntanyes posant l'accent en la necessitat de la seua conservació i en les xicotetes accions que tots podem dur a terme per a contribuir a la mateixa ja que més de 100 espècies d'aus nidifiquen, invernem o estan de pas migratori en el Parc Natural de la Serra Calderona.

Espècies tan emblemàtiques i amenaçades com ara l'àguila de panxa blanca, tan misterioses com el enganyapastors, tan colorides com l'abellerol o de cant tan melòdic com el rossinyol omplen de vida els cels i les bardisses d'aquestes muntanyes i són fonamentals per al bon funcionament dels ecosistemes.

17-12-2017. Dia internacional de les muntanyes. Beneficis dels nostres ecosistemes muntanyencs. Montcúdio, la muntanya a la que pugen els pins. Nàquera.

L'Assemblea general de les nacions unides va designar el 11 de desembre com el Dia Internacional de les Muntanyes. Des de 2003 s'ha celebrat cada any per a sensibilitzar sobre la importància que les muntanyes tenen per a la vida, per destacar les oportunitats i els límits en el desenvolupament de les muntanyes i per a constuir aliances que aporte canvis positius, tant pels pobles de la pròpia muntanya com per als ambients arreu del món.

Per a celebrar-lo des del Centre d'Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona en Nàquera realitzarem una ruta circular fins al Montcúdio, emblemàtic pic entre els termes de Nàquera i Serra. En aquesta ruta, que va passar també pel paratge d'El Salt, amb el seu majestuós pi i les seues antigues pedreres, disfrutarem de bones vistes, acompanyats per l'aromàtic bosc baix mediterrani.

GENERALITAT VALENCIANA parc natural de la serra calderona

Pujada al Montcúdio (529 m)
Subida al Montcúdio (529 m)

Dia Internacional de les Muntanyes: beneficis dels nostres ecosistemes muntanyencs
 Día Internacional de las Montañas: beneficios de nuestros ecosistemas montañosos

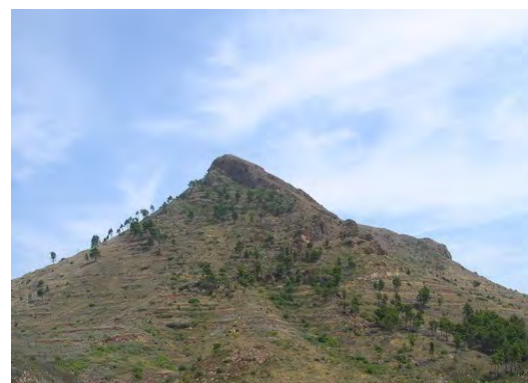
Data / Fecha: 17 desembre / 17 diciembre 2017

Celebrem el Dia Internacional de les Muntanyes pujant al Montcúdio, la muntanya "a la que montan els pins"
 Celebramos el Día Internacional de las Montañas, subiendo al Montcúdio, la montaña "a la que suben los pinos"

Plaça limitada / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción en:
 serra_calderona@gva.es
 96 1681993 / 679 196238

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals

parc natural de la serra calderona
 Diputació de València
 Diputación de Valencia
 Organización de Naciones Unidas

ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

A més de les activitats incloses en la programació de la xarxa de parcs naturals de la Comunitat Valenciana, des del Centre d'Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona hem oferit altres activitats d'educació ambiental encaminades a la conscienciació, la divulgació dels valors naturals de la nostra serra i la millora ambiental en general.

Aquestes activitats (xarrades, projeccions de vídeos i itineraris), amb la col·laboració d'entitats, associacions i ajuntaments del Parc Natural tenen una molt bona acceptació per part del públic. Han sigut:

28-01-2017. Els habitants salvatges de la nostra serra: la fauna de la Serra Calderona.

26-02-2017. IV Marxa solidària contra el càncer. Caminant pel Montcúdio. Serra.

25-03-2017. Xarrada de fauna misteriosa.

02-04-2017. III Marxa solidària ajuda a ACOES Honduras. Por la Vall de Lullén. Serra

12-08-2017. Nit de rates penades. Ruta i observació eixida de rates penas de la cova Soterranya. Serra.

09-09-2017. III Marxa solidària Nocturna. A benefici de l'ONG ACCEM que treballa amb persones en situació o risc d'exclusió social. Serra.

01-10-2017. Xarrada: Plantes Comestibles, Medicinales i Verinoses.

18-11-2017. Veus de la Calderona. Projecció del video "Veus de la Calderona".

- Gátova.
- Olocau.

25-11-2017. I Jornades de Voluntariat. Olocau.

16-12-2017. Veus de la Calderona. Projecció del video "Veus de la Calderona".

- Algimia d'Alfara.
- Altura.

El total de persones que han participat d'una forma o altra en estes activitats d'Educació Ambiental ha sigut de 515.

28-01-2017. Els habitants salvatges de la nostra serra: la fauna de la Serra Calderona.

Buscar i interpretar rastres i altres senyals de fauna és una de les tasques més motivadores per als xiquets (i majors) en el camp.

Recolzant-se en fotografies i en material arplegat en el camp (pinyes i bellotes menjades per diferents animals, plomes, motles de petjades, etc.) es va explicar com fer de detectius per a rastrejar, reconèixer i interpretar els senyals que deixen els animals que viuen en la Serra Calderona.

Àguiles de panxa blanca, brúfols, falcons peregrins, genetes, teixons, cabirols i moltes altres espècies formen part del tresor Natural de la Serra Calderona.

De forma amena, interactiva i recolzant-se en espectaculars imatges es van presentar algunes de les espècies més emblemàtiques, atractives i curioses presents en el Parc Natural.

Després de la xarrada, els assistents que ho varen desitjar pogueren visitar l'exposició del centre d'interpretació sobre geologia, flora i fauna, patrimoni històric-cultural i activitats humanes del Parc Natural de la Serra Calderona.

parc natural de la serra calderona

Xerrada : Els habitants salvatges de la nostra serra

Charla : Los habitantes salvajes de nuestra sierra

Data / Fecha: 28 gener / 28 enero 2017

Àguiles de panxa blanca, brúfols, falcons pelegrins, genetes, teixons, cabirols... Vine a conèixer les espècies de fauna més destacades de la Serra Calderona!

Horari i lloc d'inici: de 11:00h a 12:30h. Centre d' Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona (Nàquera).

Àguiles perdiceras, búhos reials, halcons peregrins, ginetes, teixons, corços... i Ven a conèixer les espècies de fauna més destacades de la Serra Calderona!

Horari y lugar de inicio: de 11:00 h a 12:30h. Centro de Interpretación del Parque Natural de la Serra Calderona (Náquera)

Places limitades / Inscripció a:
 Places limitadas / Inscripción a:
 en

serra_calderona@gva.es
96 168 19 93/ 679 19 52 38

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

26-02-2017. IV Marxa solidària contra el càncer. Caminant pel Montcúdio. Serra.

En col·laboració amb l'Associació Tot Axerra (Serra), l'Ajuntament de Serra, l'agrupació de Protecció Civil de Serra i la Junta Local del Càncer es va organitzar la tercera edició de la marxa solidària contra el Càncer. Un total de 60 persones van participar en aquesta marxa que va recórrer diversos paratges del municipi de Serra, en el Parc Natural.

parc natural de la serra calderona

Data / Fecha: 26 febrer / 26 febrero 2017

IV Marxa Solidària contra el Càncer. Caminant pel Montcúdio.
 Hora i lloc d'inici: a les 9:00. Esplanada davant de l'Ajuntament de Serra.
 Donatiu: 5 euros

IV Marxa Solidària contra el Càncer. Caminant per el Montcúdio.
 Hora i lloc de inici: a les 9:00. Esplanada del lloc del Ajuntament de Serra.
 Donatiu: 5 euros

Inscripció a:
 Inscripció en:
serra_calderona@gva.es
679 195238

Més informació i més col·laboradors:
 - Menorca alpin, marxa i senderisme
 - Serra alpin, senderisme i senderisme

Col·laboradors / Colaboradores:
 IOT AXERRA, aecc, Ajuntament de Serra

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

25-03-2017. Xarrada de fauna misteriosa.

Cercar i interpretar rastres i altres senyals de fauna és una de les tasques més motivadores per als xiquets (i majors) en el camp. Fer d'indis o de detectius esbrinant qui ha deixat un senyal i què ens diu l'animal és divertit i una via per a aprendre sobre els animals i sensibilitzar-se amb la seua conservació.

Recolzant-se en fotografies i en material arreplegat en el camp (pinyes i bellotes menjades per diferents animals, plomes, motles de petjades, etc) s'explicà com fer d'indis o de detectius per a rastrejar, reconèixer i interpretar els senyals que deixen els animals que viuen en la Serra Calderona.

parc natural de la serra calderona

Xarrada : Darrere de les petjades de la fauna misteriosa

Charla: Tras las huellas de la fauna misteriosa

Data / Fecha: 25 març / 25 marzo 2017

Aprén a rastrejar i reconèixer els senyals deixats pels animals que viuen en la Serra Calderona
Horari i lloc d'inici: de 11.00h a 12:30h. Centre d' Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona (Nàquera).

Aprénde a rastrear y reconocer las señales dejadas por los animales que viven en la Sierra Calderona
Horario y lugar de inicio: de 11.00 h a 12:30h. Centro de Interpretación del Parque Natural de la Sierra Calderona (Nàquera)

Plazas limitadas / Inscripció a:
Plazas limitadas / Inscripción en:

serra_calderona@gva.es
96 168 19 93/ 679 19 52 38

Observacions / Observaciones:
 Després de la xarrada els xiquets que vulguen podran divertir-se amb el "Joc de les Petjades" on seguir el rastre de diferents espècies aprenent-les sobre elles.
 Tras la charla los niños que quieran jugarán divertirse con el "Juego de las Huellas" donde siguiendo el rastro de diferentes especies aprenderemos sobre ellas.

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals

02-04-2017. III Marxa solidaria ajuda a ACOES Honduras. Serra.

El Parc Natural de la Serra Calderona, amb la col·laboració de l'Associació Tot Axerra i l'ONG ACOES de València, l'Ajuntament de Serra i la Protecció Civil de Serra, va organitzar una marxa solidària amb la finalitat de recaptar fons per a programes destinats a ajudar a les persones més desfavorides d'este país sudamericà.

parc natural de la serra calderona

III Marxa Solidària ajuda a ACOES Honduras

III Marcha solidària ayuda a ACOES Honduras

Data / Fecha: 2 abril / 2 abril 2017

III Marxa solidària d'ajuda a Honduras.
 Per la Vall de Lullén.
 Horari i lloc d'inici: 9:00 h. Plaça de la Primitiva, darrere de l'Ajuntament de Serra.
 Donatiu: 6 euros

III Marcha solidària de ayuda a Honduras.
 Por el Valle de Lullén.
 Horario y lugar de inicio: 9:00 h. Plaza de la Primitiva, detrás del Ayuntamiento de Serra.
 Donativo: 6 euros

Places limitades / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción en:
serra_calderona@gva.es
679 195238

Més informació / Más información:
 Necesari algua, esmorzar i calçat còmode.
 Necesario agua, almuerzo i calzado cómodo.
 www.acoes.org

parquesnaturales.gva.es
 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals

Col·laboradors / Colaboradores: **TOT AXERRA**, **AYUNTAMENT DE SERRA**

12-08-2017. Nit rates penades. Ruta i observació eixida de rates penades de la cova Soterranya. Serra.

El dissabte 12 d'agost tinguérem l'oportunitat d'observar l'eixida de les rates penades que habiten a la cova Soterranya (Serra). Aquesta cavitat alberga una important colònia de rates penades amb fins a 5 espècies diferents. Per a assegurar la seua conservació, l'accés va estar restringit per evitar molèsties.

Nit Rates Penades 2017
Noche Murciélagos 2017

Toni Alcocer

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

parc natural de la serra calderona

Data / Fecha: 12 agost / agosto 2017

Ruta i observació eixida rates penades de la Cova Soterranya (Serra)
Horari i lloc d'inici: 19:30 h. Aparcament Portacoeli, encreuament carreteres CV-332 a Nàquera/Serra i CV-331 Bétera-Cartoixa Portacoeli. Vore mapa localització.

Ruta y observación salida murciélagos de la Cova Soterranya (Serra)
Horario y lugar de inicio: 19:30 h. Aparcamiento Portacoeli, cruce carreteras CV-332 a Nàquera/Serra y CV-331 Bétera-Cartuja Portacoeli. Ver mapa localización.

Places limitades / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción en:
serra_calderona@gva.es
679 195238

Més informació / Más información:
 Portar sapats, alga, Bateria i càrrega adequada.
 No calen llum, aigua, bitlletes i calçada adequada.

Col·laboradors / Colaboradores:
 SECEMU
 Sociedad Estudio y Conservación Murciélagos

09-09-2017. III Marxa solidària Nocturna. A benefici de l'ONG ACCEM que treballa amb persones en situació o risc d'exclusió social. Serra.

Es tracta d'una ruta senzilla per la muntanya que ens va permetre gaudir de la frescor de la nit alhora que es fa una acció solidària col·laborant amb Accem, una ONG dedicada a millorar les condicions de vida de persones en situació d'exclusió social.

El Parc Natural de la Serra Calderona, amb la col·laboració de l'Associació Tot Axerra, ACCEM de València i l'Ajuntament de Serra, organitzà una marxa solidària amb la finalitat de recaptar fons per a programes destinats a acolliment, formació i inserció soci-laboral de refugiats i immigrants, amb una atenció especial als més vulnerables. Un total de 139 persones van participar en aquesta marxa nocturna solidària.

III Marxa Solidària Nocturna
 III Marcha Solidaria Nocturna

parc natural de la serra calderona

Data / Fecha: 9 setembre / 9 septiembre 2017

Marxa Solidària Nocturna a benefici de l'ONG ACCEM que treballa amb persones en situació o risc d'exclusió social.
 Horari i lloc d'inici: 19:00 h. Esplanada aparcament davant Ajuntament de Serra. Distància: 12 Kms.
 Donatiu: 5 euros

Marcha Solidaria Nocturna a beneficio de la ONG ACCEM que trabaja con personas en situación o riesgo de exclusión social.
 Horario y lugar de inicio: 19:00h. Esplanada delante Ayuntamiento de Serra. Distancia: 12 Kms.
 Donativo: 5 euros.

Inscripció a: / Inscripción en:
serra_calderona@gva.es
679 195238

Més informació / Más información:
 Necessarí superes alguna, Barterna i roba abriga.
 Necesario ser cenar, agua, linterna y ropa abriga.

Col·laboradors / Colaboradores:
Accem **TOT AXERRA**

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

01-10-2017. Xarrada: Plantes Comestibles, Medicinals i Verinoses.

En els nostres passejos pel camp moltes vegades ens haurà cridat l'atenció la presència de fruits silvestres de colors brillants i ens hauran preguntat si es podrien menjar o serien verinosos. Altres vegades les aromes de moltes plantes mediterrànies ens hauran evocat el seu ús com a condiment o fins i tot com a remei medicinal tradicional. De forma amena però rigorosa en aquesta xarrada es van presentar algunes de les espècies més comunes i clarament recognoscibles de plantes comestibles, medicinals o verinoses que podem trobar pels nostres passejos per la Serra Calderona.

Xarrada : Plantes comestibles, medicinals i verinoses

Charla: Plantas comestibles, medicinales y venenosas

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

parc natural de la serra calderona

Data / Fecha: 1 octubre / 1 octubre 2017

Aprèn a reconèixer reconèixer i usar -o evitar- algunes de les espècies de plantes comestibles, medicinals o verinosos presents en la Serra Calderona.
Horari i lloc d'inici: de 11:30h a 13:00h. Centre d' Interpretació del Parc Natural de la Serra Calderona (Nàquera).

Aprende a reconocer y usar -o evitar- algunas de las especies de plantas comestibles, medicinales o venenosas presentes en la Serra Calderona.
Horario y lugar de inicio: de 11.30 h a 13:00h. Centro de Interpretación del Parque Natural de la Serra Calderona (Nàquera)

Places limitades / Inscripció a:
 Plazas limitadas / Inscripción en:
serra_calderona@gva.es
96 168 19 93/ 679 19 52 38

Més informació / Más información:

18-11-2017. Veus de la Calderona. Projecció del video "Veus de la Calderona".

Gátova, Saló multiusos El Hoyo.
 Olocau, Saló d'actes (antiga almàssera).

16-12-2017. Veus de la Calderona. Projecció del video "Veus de la Calderona".

Algímia d'Alfara. Saló de Plens de l'Ajuntament.
 Altura. Saló de Plens de l'Ajuntament.

El vídeo Veus de la calderona és una revisió dels oficis tradicionals, de la manera de viure dels nostres avantpassats que és important conèixer i no oblidar per què ells van ser els veritables constructors del Parc Natural. La seua veu és la veu dels arbres, de les roques, dels animals, de l'aigua, de tot el que significa la serra calderona per a nosaltres actualment. El vídeo es va projectar en 4 municipis del Parc Natural com són: Gátova, Olocau, Algímia d'Alfara i Altura. Un total de 125 persones van participar.

The flyer is yellow and white. It features the logos of the Generalitat Valenciana and the Parc Natural de la Serra Calderona. The title is 'Veus de la Calderona' and 'Voces de la Calderona'. Below the title is a grid of small photos showing people. The event details are as follows:

Data / Fecha: 18 novembre i 16 desembre / 18 noviembre y 16 diciembre 2017

Projecció del vídeo "Veus de la Calderona"
 Proyección del vídeo "Voces de la Calderona"

Horari i lloc d'inici / Horario y lugar de inicio:

- 18/11 17:00 h Gátova. Saló multiusos El Hoyo.
- 18/11 19:00 h Olocau. Saló d'actes (antiga almàssera)
- 16/12 11:00 h Algímia d'Alfara. Saló de plens Ajuntament.
- 16/12 13:00 h Altura. Saló plenos Ayuntamiento.

Places limitades / Inscripció a:
 Places limitadas / Inscripción en:

serra_calderona@gva.es
 679 19 52 38

col·labora - Ajuntaments / colaboran - Ayuntamientos:
 Algímia d'Alfara
 Altura
 Sàbena
 Olocau

parquesnaturales.gva.es
 @GVAParcs
 GVAParcsNaturals

25-11-2017. I Jornades de Voluntariat. Olocau.

Aquesta trobada en Olocau ens va permetre:

- ✓ Conèixer les experiències de voluntariat que desenvolupa la Generalitat i altres administracions públiques en matèria de voluntariat ambiental, juvenil i cultural.
- ✓ Conèixer i identificar les experiències i entitats que realitzen voluntariat en el Parc Natural de la Serra Calderona (ambiental, esportiu, cultural, etc.).
- ✓ Establir un fòrum de trobada i de diàleg entre les entitats i administracions que organitzen o cooperen amb el voluntariat en la Calderona.

VISITES EDUCATIVES

Al llarg del curs escolar s'han realitzat diverses visites concertades programades amb centres educatius, que van consistir en la realització d'un itinerari guiat.

22-02-2017. El I.E.S. El Saler de València amb el seu mòdul de F.P. d'Educació Ambiental.

11-04-2017 i 11-10-2017. El Col·legi de Vinalesa de València amb el tercer cicle de Primària.

15-05-2017. El C.E.I.P. Lloma del Mas amb el tercer cicle de Primària.

17-10-2017- Mas de camarena amb el seu mòdul de F.P. Activitats al Medi.

3-11-2017 i 8-11-2017. El I.E.S. Cabanyal de València amb ESO.

13-11-2017. Universitat Politècnica de València.

A més durant tot l'any s'han atés visites guiades al Centre d'Interpretació amb centres escolars de Primària, Instituts de Secundària, Universitats i associacions. S'ha treballat entre altres amb els següents centres:

16-02-2017. El Taller d'ocupació El Pinar V de Nàquera va fer una visita al Centre d'Interpretació.

31-03-2017. El col·legi de Santa Maria de València va fer una visita la Centre d'Interpretació en el tercer cicle de primària.

El total d'escolars que han visitat el centre durant l'any 2017 ha sigut de 1.073 persones.

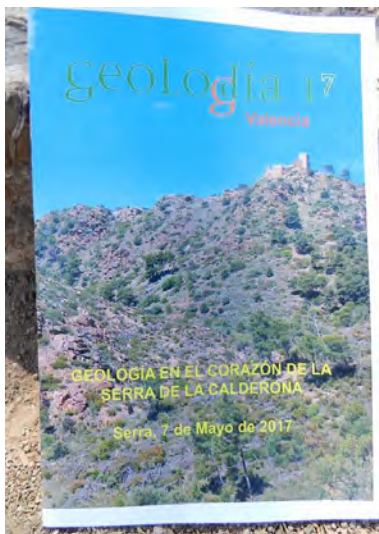

COL.LABORACIONS

L'equip tècnic del Parc Natural ha participat també en activitats promogudes per altres empreses, Universitats i altres entitats. En aquestes activitats han participat un total de 243 persones.

07-05-2017. Geologia en el cor de la Serra Calderona. Serra.

El geologia 17 organitzat per la Societat Espanyola de Geologia i la Universitat de València va tindre lloc els dies 6-7 de maig i en la província de València es va fer en la nostra Serra Calderona. Aquesta activitat que es desenvolupa conjuntament en moltes províncies de la orografia espanyola va tindre com a punt de trobada la localitat de Serra i va consistir en una pujada al castell per veure desde allí la importància de les formacions del rodèno valencià dins del context de la mediterrània i la Península Ibèrica. Col·laboren la universitat Jaume I de Castelló i el grup Guix de Vila-Real. 180 persones van participar.

21-05-2017. Día Red Natura 2000. Les rates penades / Red Eléctrica. Nàquera.

Amb aquesta col·laboració amb Red Eléctrica de España es pretenia millorar l'estat de conservació del bosc mediterrani del paratge El Fenassar augmentant la població de rates penades que destaquen per la seua alimentació insectívora que ajuda al control de plagues forestals i agrícoles però la seua presència es veu llimitada per la disponibilitat de refugis diurns.

L'activitat va consistir en un taller de caixes niu per a rates penades que després duguerem al paratge del Fenassar.

PARTICIPACIÓ

04-11-2017. 1ª Trobada entre Administració i Usuaris. Open Space Technology. Gátova.

A proposta de l'Ajuntament de Gátova es va fer la Primera Trobada de participació Ciutadana i mediació a la qual van acudir empresaris, veïns, membres dels cossos i forces de seguretat de l'estat, membres d'associacions, col·lectius esportius, personal d'ajuntaments i representants del Parc Natural. Un total de 45 persones van participar.

La jornada va ser molt profitosa i podria ser repetida en altres poblacions de l'àmbit del Parc Natural estenent la participació a més col·lectius, la població en general i personal tècnic dels ajuntaments i altres administracions.

19-12-2017. Comissions de treball 2017. Jornada grup de treball activitats esportives. Altura.

El Parc Natural ha organitzat les diferents comissions de treball constituïdes durant el 2017 per a desenvolupar el Pla d'Ús Públic del Parc Natural de la Serra Calderona.

En la reunió del Grup de treball d'Activitats Esportives, celebrada el 19 de desembre de 2017 a Altura (Castelló), és va acordar elaborar en col·laboració amb promotors i ajuntaments del Parc Natural un catàleg actualitzat de veus i esdeveniments esportius, que incloga informació de dates i traçats concrets, per a realitzar una proposta de coordinació i ordenació més sostenible.

A la reunió varen estar representades diferents associacions del Parc Natural, tant esportives com culturals, representants dels ajuntaments dels municipis del Parc Natural, el director general de Gestió del Medi Natural, el president de la Junta rectora del Parc i la directora-conservadora del Parc Natural.

PROJECTES I ACTUACIONS DE VALORITZACIÓ DEL PARC NATURAL

PLACA COMMEMORATIVA PINTOR JOAQUIM MICHAVILA

El 24 d'octubre de 2017 es va inaugurar una placa en record del pintor Joaquim Michavila. El monument d'homenatge es va situar en Estivella, en l'àrea recreativa del Garbí, mirant al poble d'Albalat dels Tarongers on residia l'artista que el 2001 va rebre la distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural i en 2007 va aconseguir el premi d'Arts Plàstiques de la Generalitat. A més, el pintor també va destacar pel seu compromís amb el territori i el medi ambient valencià en general, però particularment amb la Serra Calderona.

A l'acte van assistir la família, les autoritats municipals d'Estivella i Albalat dels Tarongers, la Consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, el Director General del Medi Natural i d'Avaluació Ambiental i la Directora del Parc Natural i el President de la Junta Rectora.

ACTUACIONS EN LES LLACUNES DE SEGORBE

El complex de les quatre llacunes anomenades “El Portillo”, “La Rosa”, “La Butrera” i “El Gabacho” englobades amb el nom de les Llacunes de Segorbe, són espais protegits catalogats com a Zona Humida de la Comunitat Valenciana i actualment són Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.

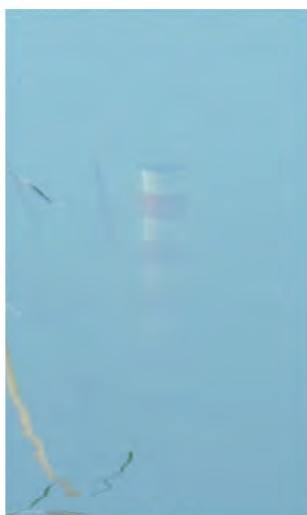
Segons el PRUG del Parc Natural de la Serra Calderona, les Llacunes de Segorbe són Àrees d'actuació preferent (AAP) i en concret Àrees per a la Regeneració d'Hàbitats naturals (ARH).

L'equip del Parc Natural en coordinació amb els agents mediambientals, durant el 2017 ha pres les mostres d'aigua bimensualment de les llacunes per a integrar la informació en una base de dades que de moment és interna de la Conselleria però que en un futur s'espera que pugua estar en línia a la disposició de tots els interessats.

Aquesta informació periòdica té un valor científic molt important per poder determinar la qualitat i la riquesa de l'hàbitat que ens ocupa, però sobretot i no menys important, per a poder veure l'evolució o la tendència d'aquest. Un exemple molt visual que podem anar determinant ja sobre les llacunes, és la fluctuació estacional del nivell de la massa d'aigua (vegeu imatges inferiors).

La Rosa novembre 2016

La Rosa abril 2017

La Rosa desembre 2017

ALUMNES EN PRÀCTIQUES

Durant el 2017 hem tingut 1 alumne en pràctiques del Mòdul Tècnic Superior en Gestió Forestal i del Medi Natural en l'I.E.S. Alto Palancia de Segorbe.

El projecte que ha elaborat amb nosaltres durant el seu període de pràctiques ha sigut: *Ruta interpretativa en Santo Espiritu (Gilet)*.

Durant els escassos tres mesos de pràctiques, a més d'aprendre i ajudar en les tasques quotidianes de gestió de l'oficina del Parc, s'intenta que els alumnes facen el màxim d'eixides de camp possibles per a familiaritzar-se en l'entorn i en la seua gestió.

REINTRODUCCIÓ D'OFEGABOUS

L'ofegabous (*Pleurodeles walt*) és una espècie inclosa en el Catàleg Valencià d'Espècies Amenaçades de Fauna (Decret 32/2004, de 27 de febrer) en la categoria de "Vulnerable". Actualment les poblacions d'aquesta espècie es troben en retrocés. Per aquest motiu, en novembre vam alliberar 108 exemplars juvenils en quatre paratges del Parc Natural dels termes de Serra i Marines per a reforçar les poblacions d'aquest amfibi amenaçat. Els exemplars alliberats procedien del Centre per a la Conservació d'Espècies Dulciaqüícoles de El Palmar, i es farà un seguiment per a comprovar la seua aclimatació i l'evolució de les seues poblacions a la Serra Calderona.

BUTLLETÍ TRIMESTRAL

Aquest any hem continuat enviant el Butlletí trimestral (enguany el de l'hivern-primavera ha sigut conjunt) ja que és una ferramenta molt útil per a fer difusió de totes les activitats, treballs, projectes i col·laboracions que es realitzen des del Parc Natural.

L'enviament es fa per correu electrònic emprant la ferramenta "Mailchimp". A través d'aquesta aplicació gratuïta s'elaboren els continguts i es gestiona l'enviament. El butlletí s'envia a tots els membres de la Junta Rectora, a les associacions de l'àmbit dels municipis del Parc, a les empreses col·laboradores, personal de diferents administracions, així com al llistat de les persones que han participat en les activitats proposades des del Parc Natural.

Parc Natural de la Serra Calderona

Butlletí trimestral NÚM. 11 / Boletín trimestral N° 11

HIVERN-PRIMAVERA 2016-2017 / INVIERNO-PRIMAVERA 2016-2017

Hola amics! Hola amigos!

Mai no és tard quan arriba! Más vale tarde que nunca!

NOTÍCIES/NOTICIAS

Tenim nova Directora Conservadora
 Hola, el meu nom és Susana Rodrigo, estic en la direcció del parc des del passat mes d'abril. Comencem una nova etapa de la meua vida laboral dins de la Genesita amb gran il·lusió

Parc Natural de la Serra Calderona

Butlletí trimestral NÚM. 12 / Boletín trimestral N° 12

ESTIU 2017 / VERANO 2017

Hola amics! Hola amigos!

ÚLTIMES NOTÍCIES / ÚLTIMAS NOTICIAS

FONT LLENTISCLE

S'han començat treballs per a recuperar i condicionar la Font del Llentiscle, seua des de fa molt de temps. Per a açò es va construir una galeria d'accés al nucli i una vegada localitzat el trencador es va ensorrar perquè la font tornara a donar servei a la font en la qual es va instal·lar una nova aixeta amb llançament per a estalviar aigua. Els antics dipòsits s'han substituït per uns de major capacitat (500 litres) que van ser aprofitats per l'ajuntament de Serra. A més, la bassa annexa va ser reparada i una vegada plena d'aigua,

Parc Natural de la Serra Calderona

Butlletí trimestral NÚM. 13 / Boletín trimestral N° 13

TARDOR 2017 / OTOÑO 2017

Hola amics! Hola amigos!

ÚLTIMES NOTÍCIES / ÚLTIMAS NOTICIAS

ACABEM LA TEMPORADA DE LA RECUPERACIÓ DE FONTS!

En la Font de la Gota on a penes eixia aigua, s'ha impermeabilitzat el dipòsit, reparant els clavells existents i s'ha reconstruït la coberta. A més s'ha col·locat una nova aixeta i s'ha netejat la canalització de desague al barranc. En la Font del Poll s'han eliminat els dipòsits d'aigua antics i s'han construït nous dipòsits, substituïnt també l'aixeta. A més s'han reconstruït

PROJECTES I ACTUACIONS POST-INCENDI EN L'INCENDI DE GÁTOVA

El 28 de juny de 2017 es va declarar un incendi forestal en el terme de Gátova que va afectar a tres municipis del Parc Natural: Gátova, Altura i Segorbe. L'incendi es va declarar com a estabilitzat el dia 30 de juny de 2017 i va afectar una superfície aproximada de 1413 ha, 548 ha de les quals dins del Parc Natural i la resta en la seua àrea d'influència.

A conseqüència d'aquest gran incendi forestal, a banda de les petites actuacions puntuals que han dut a terme les Brigades de Manteniment i Conservació del Parc i que apareixen reflectides en l'apartat 3 d'aquesta memòria, diferents administracions públiques han actuat d'una manera o d'una altra amb els projectes que es detallen a continuació:

- Informe sobre l'impacte de l'incendi forestal de Gátova elaborat pel CEAM (Centre d'Estudis Ambientals del Mediterrani) encomanat per la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.
- Mesa de Concertació post-incendi. Activitats convocades i organitzades pel Servei de Conciliació d'Úsos i Sensibilització per a la Prevenció d'Incendis Forestals de la Direcció General de Prevenció d'Incendis de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural. La Mesa de Concertació és una nova eina per a treballar la restauració d'una zona incendiada de manera conjunta amb els actors del territori afectat, amb el plantejament d'afrontar les actuacions post-incendi i amb l'objectiu principal que un incident d'aquesta magnitud no torne a repetir-se. Després de l'incendi de Gátova s'han tingut dos cites:
 - Gátova 27 juliol: Mesa preparatòria i acord.
 - Segorbe 27 de novembre.
- Jornada de Voluntariat Ambiental de l'empresa S.P.B i voluntaris del centre d'acollida de menors de Paterna (CAM La Salle-Amigó) i organitzada pel Servei de Conciliació d'Úsos i Sensibilització per a la Prevenció d'Incendis Forestals de la Direcció General de Prevenció d'Incendis de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural. L'activitat ha consistit a usar palla de l'arròs fixada amb restes de podes per a minimitzar els efectes de l'erosió en el Cerro del Sastre-Capçalera del Barrac del Cuervo, en Gátova.
- Actuacions hidrológico-forestals d'emergència en l'àrea afectada per l'incendi forestal de Gátova de juny de 2017 (Comunitat Valenciana), a càrrec del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i amb un import de 300.000 € i un termini d'execució de 7 mesos prorrogat per a un mes més. L'inici dels treballs va ser el 4 de setembre de 2017, i les actuacions que s'han realitzat aquest any i les que s'acabaran durant el 2018 van encaminades a atenuar el desenvolupament de processos erosius i disminuir la proliferació de plagues com a conseqüència del debilitament i pèrdua de la coberta forestal. De forma resumida aquestes actuacions són:
 - Reconstrucció del perfil d'una pista forestal.
 - Construcció de 5 lloses de formigó en pistes.
 - Faixa auxiliar.
 - Construcció d'una escullera.
 - Construcció d'un mur de maçoneria hidràulica.
 - Recuperació ribassos de bancals.
 - Construcció de parets de pedra seca.
 - Repoblacions: 7.993 plantes en una superfície aproximada de 18,45 ha.

- Tallada i tractament de la massa forestal cremada i construcció de feixines.

CAMPANYA STOP AL FOC

Aquesta campanya s'ha ofert amb l'objectiu de realitzar accions de sensibilització i conscienciació en matèria de prevenció d'incendis forestals a través de la comunicació, educació, formació, participació i mediació dels agents socials implicats.

En aquest sentit, s'han fet xarrades de Prevenció d'Incendis Forestals en la Zona d'Interfase Urbano-Forestal a càrrec de l'Institut Mediterrani per al Desenvolupament Sostenible IMEDES a través d'una assistència tècnica contractada pel Servei de Conciliació d'Úsos i Sensibilització per a la Prevenció d'Incendis Forestals de la Direcció General de Prevenció d'Incendis de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

Les xarrades que s'han impartit durant el 2017 en els municipis del Parc van ser:

- Gilet 22 d'abril (presentació de la campanya) i 2 de juny.
- Olocau 7 de juliol.
- Nàquera 22 de juliol.
- Sagunt 2, 3 i 21 d'agost.
- Segart 23 d'agost.

Cartell de la campanya

REPARACIÓ DE CAMINS FORESTALS

A causa dels danys produïts per pluges, vent i neu que es van produir en novembre i desembre del 2016 i en gener del 2017, es publiquen els Acords del Consell de 23 de desembre de 2016 i 27 de gener del 2017, pels que s'inicien les actuacions encaminades per a pal·liar els danys produïts per les fortes pluges i temporals de neu ocorregudes en la Comunitat Valenciana en els mesos de novembre i desembre del 2016 i gener del 2017.

Aquests treballs els ha dut a terme la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural i han sigut executades per l'empresa instrumental VAERSA.

Els treballs que s'han fet han consistit bàsicament en reparació del ferm, construcció de lloses de formigó amb impregnació de colorants en llocs puntuals i reparació de les existents, neteja de passos d'aigua i estabilització de talussos. En total s'han arreglat aproximadament 81 km dins del Parc Natural i la seua àrea d'influència.

Els trams concrets on s'ha actuat i els termes municipals han sigut:

Terme Municipal	NOM DEL CAMÍ
Altura	Cucalón-Collado
	Alto Romero
	Las 24
	Barranco El Puerco
	Navajo Fraile- Casa Forestal
	Cerro de la Piedra
	Microrreserva Torrecilla-Capón
	Las Torrecillas
	Escarihuela
	Cerrellosa-Abanillas
	Collado Abanillas fins al Terme de Llira
Serra	Pista nova fins a l'empalme de la pista de la Corraliza
	Vereda Olocau
	Balòria a Cartoixa de Portaceli
	Broseta
Serra	Cremat-Màniga
	Cartoixa
	Casa forestal a bassa de Canyamàs
Serra-Olocau	Costera del Verge
Marines-Gátova	Calera
Gátova	Barranc de Viuela a Tristany
Sagunt-Albalat dels Tarongers	Pic de l'Àguila

REDACCIÓ DE PROJECTES QUE S'EXECUTARAN EN ANUALITATS POSTERIORS RELACIONATS AMB LA PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Durant el 2017, la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural ha redactat projectes d'obra que es finançaran mitjançant fons FEADER-PDR per tal d'executar-los pròximament. Els projectes són els següents:

- Manteniment d'infraestructures de prevenció d'incendis forestals (vials en la zona nord de la província de València).
- Condicionament i millora d'accessos a observatoris forestals de la Demarcació forestal de Lliria: en el Parc Natural observatori Alt del Pi.
- Manteniment de la xarxa d'Àrees Tallafocs no ZAU. València zona Nord 2017-2018.
- Manteniment d'observatoris i dipòsits. València Zona Nord-2018.
- Manteniment d'observatoris i dipòsits. Castelló-2018.
- Projecte de Prevenció d'Incendis forestals- Tractament de la vegetació en zones d'interfase urbano-forestal en la província de Castelló i València: En el Parc Natural Pla de Pavia (Albalat dels Tarongers i Sagunt), Partida de Mont Corral (Albalat dels Tarongers), La Pinada (Sagunt i Gilet), Pla de l'Àguila i Vall de Sant Esperit (Gilet) i Alfinach i Els Monestirs (Sagunt).

REVISIÓ DEL PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

La Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, en el 2017 ha adjudicat l'assistència tècnica per a la revisió del Pla de Prevenció d'Incendis Forestal del Parc Natural de la Serra Calderona a l'empresa Agresta S. Coop.

Està previst que el 2018 s'aprove el Pla de Prevenció d'Incendis Forestal del Parc Natural de la Serra Calderona revisat.

ESTUDI SOBRE EL PERFIL DE VISITANTS DE LES ZONES DE MUNTANYA I ESPAIS NATURALS PROTEGITS D'ESPANYA

El Parc Natural de la Serra Calderona ha col·laborat en un estudi que la Comissió de Naturalesa de la FEDME (Federació Espanyola d'Esports Muntanya i escalada) ha realitzat en diferents parcs naturals d'Espanya. A la Comunitat Valenciana es van triar els parcs naturals de la Serra Calderona i de la Serra de Mariola per a fer les enquestes, per ser espais de tradició d'usuaris d'esports de muntanya i altres activitats a l'aire lliure. L'estudi sociològic titulat "**Análisis del perfil de los usuarios-visitantes del Medio Natural en España**" s'ha realitzat amb la col·laboració de voluntaris de Clubs de muntanya de València, Alcoi i Cocentaina, i s'han realitzat un centenar d'enquestes sobre els hàbits i perfils dels usuaris de tot tipus (excursionistes, ciclistes, usuaris de zones recreatives, genets, corredors, etc) que visiten els parcs naturals. L'avanç de les conclusions de l'estudi es va presentar en les Jornades Estatals sobre Ciència i Muntanyisme del Parc Nacional de Granada al març, i les conclusions finals de les enquestes es presentaran per la FEDME després de l'estiu, remetent posteriorment als parcs naturals i a les Juntes Rectores els resultats específics sobre les enquestes que es van realitzar en quatre moments (estiu i tardor 2017, gener i abril 2018).

The screenshot shows the website 'noticias FEDME', which is a magazine for mountaineers. The page features a navigation menu with 'ACTUALIDAD' selected. The main article is titled 'Análisis del perfil de los usuarios-visitantes del Medio Natural en España' and is dated 05/04/2017. It discusses a study on the profile of visitors to natural spaces in Spain. To the right, there is a section for 'Imágenes FEDME' featuring a photo of two athletes at a competition. Below the main article, there is a 'Publicidad' section with an advertisement for the 'IX. Flysch Trail' race on 2017/06/25. The website also includes social media icons for Facebook, Twitter, and RSS.

DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC DEL PARC NATURAL

MARCA PARCS NATURALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

En març del 2011 es publica el Decret 26/2011, de 18 de març, del Consell, sobre el règim jurídic i el procediment de concessió de la llicència d'ús de la Marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana, sent aquesta una ferramenta de dinamització orientada a aquelles empreses ubicades en l'àrea d'influència dels Parcs naturals, és a dir, una ferramenta de dinamització dels municipis que formen part de l'àrea d'influència del Parc i el seu entorn.

Les llicències s'agrupen per famílies o tipus de productes: artesans, producte natural i productes de naturalesa o turisme actiu.

Les 5 empreses certificades del Parc Natural són:

- De la família de productes naturals: **La Cartuja de Val de Cristo** (dolços de Codonyat, mermelades, confitures i fruites confitades) en Altura, **Belluga Gourmet** (Oli d'Oliva verge extra) en Segorbe, **Naturorange** (Taronges) en Nàquera i **Bee Natura** (Mel) en Serra.
- De la família de turisme de la naturalesa-turisme actiu **Calerona Viva** (rutes teatralitzades, educació ambiental i guies de la naturalesa) en Serra.

QUADRE D'INVERSIONS

TIPUS D'ACTUACIÓ	DETALL	PRESSUPOST
EQUIP D'AVALUACIÓ AMBIENTAL + BRIGADES DEL PARC NATURAL	- Activitats d'informació i divulgació dels valors del PN - Treballs de conservació i reparació de senders, camins, instal·lacions, masses boscoses, plantacions, adequació d'itineraris, punts d'aigua, construcció de murs de maçoneria, etc.	297.489,04€
PLACA COMMEMORATIVA AL PINTOR JOAQUIM MICHAVILA EN EL GARBÍ		535,79
TOTAL		298.024,83€